

A vízilabdások közül Karcsi (Fenyő Iván) és barátja (Csányi Sándor) keveredik bele a forradalmi eseményekbe; ahol pedig fiatal, pláne sportoló ifjú van és harcos amazon, ott előbb vagy utóbb valamiféle szerelem is szövődik. A film látványos a hatalmas tömegjelenetekkel, a profi trükkökkel, a forgatókönyv is pergő, csak a párbeszéddek sikerültek olykor kissé sutára. A ritmusra sem lehet panasz, a rendező rengeteg közelit használ, a vágás – pláne a magyar filmek tekintetében – szintén lendületes, ami talán a rendező reklámfilmes múltjának is köszönhető. Panasz elsősorban a színészi játékot érheti, na nem a hivatásos vízilabda-játékosokét – akik közül jó páran felbukkannak a filmben, igaz, inkább csak mutatóban, illetve a szintén látványos és egyszerre több kamerával felvett medencés jelenetekben –, hanem elsősorban Dobó Katát, akiről nehéz elhinni, hogy bármiféle forradalmi tette képes lenne. S nem is lehet, mert a játéka egyszerűen, politikailag korrekten fogalmazva: hiteltelen. A film ennek ellenére sikerre ítéltetett, s a fő célt, melyet a producer többször is megfogalmazott, vagyis hogy egy olyan filmet készítsenek, amely az 1956-os eseményeket átélhetővé teszi a fiatalok számára, úgy tűnik, sikerült megvalósítani. Dobó Kata ide vagy oda.

NEDBÁL MIKLÓS

(Rendező: Goda Krisztina, forgatókönyv: Joe Esterhas, operatőr: Vécsernyés János és

Gulyás Buda, főbb szereplők: Dobó Kata, Fenyő Iván, Csányi Sándor; Huszár Zsolt, Szávai Viktória)

Taxidermia

Pálfi György már első játékfilmjével, a *Hukklével* vastag betűvel írta be magát a magyar filmtörténetbe, egy falusi mikrokozmosz némasággal, csuklással, állatokkal, emberekkel, elfojtott vágyakkal és rejtegetett bűnökkel teli világával. Magasan volt a mérce, de a magyar film új generációjának egyik különleges alkotója most sem hazudtolta meg önmagát. Olyan filmet készített Parti Nagy Lajos novellái alapján, amely mellett nem lehet szemlesütve elmenni. Találjuk bár undorítóknak, perverznek, groteszknak testnedveivel, aberrált szexuális fantáziáival, zabálásaival és hányásaival, a halállal és az idővel való szürreális játékaival – valamit mindenkiben megmozgat. A gyomrán kívül is.

A 20. század második felén, három generáció (nagyapapa, apa, fiú) zárt, különös világán átívelő történet három férfiről szól, mégsem hagyományos családregény. Nincs glamour és csillogás, itt a napfénynek sincs íze (legfeljebb bűze, hullasza-ga), sőt a nap sem igen süt, a fény folyamatosan halványodik el. Mintha semmi közös nem lenne e férfiąg-

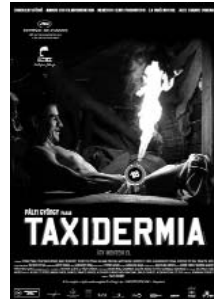
ban, csupán annyi, hogy mindegyikük egy egyre borzasztóbb világ gyermeke: a társadalmi rend perifériájára szorultak, vagy éppen a kor társadalmát önmagukban összegyűjtő kitaszítottak.

Három történet, három kor, három férfi: ki a szerelemre, szeretetre vágyik, ki a sikerre, ki a halhatatlanságra. Vágyaik teljesülnek is, csak egy kicsit másképpen, mint ahogy az a mesékben lenni szokott. Pálfi nem árul zsákbamaczkát, már a legelején

kiderül, miért is szigorúan 18 éven felülieknek ajánlott csupán e film. Az első felvonás a nagypapáé, azaz Morosgoványi tisztiszolgáé, aki a II. világháború alatt a tűz és a sperma bűvöletében éli napjait, ki szolgáltatottságban, tisztje terrorjában és mindennapos porig aláztatásban, miközben a fiatal házikisasszonyok, valamint meglehetősen nagydarab anyjuk fürdőzését lesi, s ezalatt ő maga kézzel dolgozik. Beteszi, amit és ahová csak lehet, álmaiban a kis gyufaárus lány is kabátja alá nyúl. „Van e nagyobb dolog az asszonyi pinánál? Mégiscsak ez a közös nevező” – mondja a tiszt is, s valóban e körül forog eme felvonás, illetve Morosgoványi igencsak zárt világa. Arra azonban, hogy kiderüljön, ki is ő, miként került ide, s van-e innen kiút, nem jut idő és szándék. Egy gyors és gyomorforgató közönség nyomán

hamarosan kisgyermek születik: macsfarokkal.

A fiú röpké két évtized után már a szocializmus igaz gyermeke, s kétszáz kiló. Életét a zabálás és a hányás teszi ki: evőversenyek bajnoka, mert hát „nem csak szolmizálás van és kötélmászás”. Enni is lehet sportból, miért ne, a *Taxidermia* második felvonása a tűz és sperma után a zabálás, a nyál, a hányás köré épül a nagy vörös csillag alatt. Balatony Kálmánban akkor ébredt fel az érdeklődés

és sport iránt, amikor azon kezdett el gondolkodni, lehet-e nagyobb a belső úrtartalma, mint a külső. Hatalmas, kondér melletti zabálóversenyek, amiket sugárban hányás követ: sokszor fogja el hányinger magát a nézőt is puha plüssszékén. Ebben a felvonásban azonban pár jelenet erejéig megvillan a szabadulás lehetősége e taszító világból – természetesen a maga groteszk, elhízott megvalósulásában. A neves sportember és becses, szintén „sportoló” neje boldog napjai a Balaton-parton, vízibiciklizve, a fa alatt összebújva, a nem kis pocakban rejtőző fiúval...

A harmadik felvonás falféher, vékony, magányos antihőse szintén vágyik valamire: az állatpreparátor a rothadás ellen küzd, amit saját maga is szeretne elkerülni. Élete sivár és egyhangú: több mázsásra hízott apját ápolja (aki arra a legbüszkébb,

hogy üritéstechnikát neveztek el róla). A szerelem elkerüli, s bár néha tétován ránéz a pénztáros lányra, marad neki a halhatatlanságért folytatott küzdelem kis boltjában. Különleges szerkezetet eszkábál, aminek segítségével önmagát emeli egy szétrohadhatatlan világba, melyben archaikus torzóként őrzi meg családjának múltképeit. „Mert mindenkinek más a fontos, van akinek a tér, van akinek az idő.”

Pálfi György újra kuriózumot alkotott, ritkát és egyedít, hihetetlen látvánnyal, tökéletesen felépített (al)világgal, tele groteszk antihősökkel, senkikkal, akik küzdenek valamért, s ha nekünk, nézőknek elsőre nem is tűnik úgy, de mind elérik vágyaikat. Csak bírjuk mindezt gyomorral.

NEDBÁL MIKLÓS

(Rendező: Pálfi György, operatőr: Pohárnok Gergely, főbb szereplők: Czene Csaba, Molnár Piroksa, Stanczel Adél, Trócsányi Gergő, Máté Gábor, Kaszás Gergő)

MURCOF:

Cosmos

Fernando Corona, a műveinek többségét Murcof néven kiadó mexikói zenész 2002-es *Martes* című albumával egycsapásra ismertté vált a kor-

társ zenei világban. Elektroakusztikus felvételeiben legtöbbször vonós hangszerek mintáit – egyre tiszteletadóbban és frappánsabban, e hangszerek felismerhetőségét és patetikus erejét mindig meghagyva – ágyazza be a puha kiegészítőként szolgáló minimalista elektronikus ritmusok és halk digitális szintetizátor-harmóniák közé. Vitathatatlanul új kompozíciós módszerének köszönhetően finom és méltóságteljesen csillogó művei az évek során egyre fényesebbé és ismertebbé váltak. Ma már stílus teremtető és utánozhatatlan hangművészként beszélnek róla.

A *Cosmos* zeneileg nem tér le arról az útról, amit 2002 óta hallhatunk Coronától, viszont néhány eddig nem alkalmazott hangszer is szerepel rajta, többek között az orgona. A kiadvány címében ahhoz az érdekes betűrejtéshez is hűen illeszkedik, ami a *Martesszel* kezdődött, folytatódott az *Ulyssesszel*, majd ezután jött a *Remembranza*, amely a szerző édesanyjának állított emléket, és íme a *Cosmos*, amit majd egy O-val kezdődő lemez követhet. Örvendetes, hogy ennek a négyszámos anyagnak is más mondanivalója van, mint az eddigi megjelenéseknek: különleges tartalmi egységgel bír. A szerző saját bevallása szerint új lemezével azt a hangulatot, gondolatiságot, és azokat az érzelmeket próbálta kifejezni, amiket a világról való töprengései és a csillagos égbolt szemlélése közben élt át.